

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за ПРОФЕСОР ПО СПЕЦИАЛНОСТТА “БЪЛГАРСКА
ЛИТЕРАТУРА” /СТАРА БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА/, ШИФЪР 05.04.02,
обявен от Института за литература при БАН

На обявения конкурс се е явил един кандидат доц. дфн Анисава Любенова Милтенова. Тя е подала в срок и в пълнота изискваните документи и научни трудове.

А. Милтенова е специалист в областта на средновековната българска литература с големи научни постижения и заслужен авторитет, както в България, така и в чужбина. Тя е автор на 9 монографични изследвания и книги /публикации на старобългарски съчинения/ и на 121 студии и статии, публикувани в авторитетни периодични издания и сборници в страната и чужбина. От историческа гледна точка важна стойност и значимост имат: “Стара българска литература, т. V. Естествознание” (С., 1992), “Историко-апокалиптичната книжнина във Византия и в средновековна България” (С., 1996), преведена на английски език във второ издание през 2011, и “История на българската средновековна литература” (С., 2008); второ поправено и допълнено издание – 2009 г.). Публикуваните от нея в антологии или в отделни статии паметници на старобългарска книжовност в значителна степен обогатяват изворната база за историята на българското Средновековие и в редица случаи имат фундаментален характер.

Изключително висока оценка заслужава работата ѝ като съставител и автор във фундаменталния труд “История на българската средновековна литература”. Със заложения замисъл и прокараните концепции в него основно е изменен подходът при изучаването на старобългарската литература. Традиционният подход чрез представяне на автори и съчинения в хронологически порядък е заменен с проследяване на жанровото, тематичното и същностното развитие, т.е. чрез историко-литературния процес. По този начин е откроен осъщественият през вековете напредък и са установени наслоените влияния и техните проявления. Според мен, този труд, чиято поява е основна заслуга на А. Милтенова, е най-значимото постижение на българската литературна медиевистика през последните две десетилетия.

Силно развитият афинитет на А. Милтенова към издирване и публикуване на нови книжовни паметници в голяма степен спомага за обогатяването не само на филологическото, но и на историческото познание. Българската медиевистика дължи на нея откриването на редица историко-апокалиптични творби (Видение и Тълкования Данилово, цикълът в Драголовия сборник и др.), апокрифи (“Разумник-указ”, различни пророчества и др.), богомилски и псевдобогомилски произведения. Чрез тези открития бе разширена нашата представа за богатия идеен свят на средновековния българин. Благодарение на нейните новаторски усилия бе направен опит за интерпретиране на някои малко проучени жанрове като съчиненията с кратки въпроси и отговори, и редица произведения на низовата книжнина. Важен неин принос е синтезът върху развитието на българската книжовност по време на византийското владичество (X-XII в.).

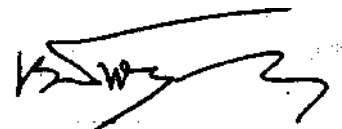
А. Милтенова е активен участник, организатор и ръководител на редица проекти с българско и чуждестранно участие, чрез които се навлиза в руслото на тенденциите и новите концепции на съвременната литературна медиевистика. Тя е и организатор на редица симпозиуми и конференции с вътрешен и международен характер, довели до публикуването на сборници с доклади и съобщения със значителен принос в науката. Не трябва да се отнесе и нейната упорита дейност за съживяване на съкрушената българистика в един период, когато тя бе напълно изоставена и пренебрегната.

Както обемната и приносна научна продукция, така и качествата ѝ на организатор и ръководител на малки и големи колективи ми дават пълно право да препоръчам на членовете на почитаемото жури и на Научния съвет при Института за литература да гласуват за присъждането на Анисава Любенова Милтенова на званието и длъжността професор по българска литература /Стара българска литература/, шифър 05.04.02. Напълно съм убеден, че тя го заслужава като един от лидерите в това важно научно направление.

23 ноември 2011

София

Дал становището:

/проф. д-р Васил Тодоров Гюзелев,
действителен член на БАН/